

Handläggare: Katarina Höök
Telefon: 08-508 18 138

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2013-02-07

Stärk kvaliteten på förskoleverksamheten genom rekrytering

Svar på skrivelse från (S) och (V)

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen från socialdemokraterna och vänsterpartiet om att stärka kvaliteten på förskoleverksamheten genom rekrytering.

Steinunn Å Håkansson
stadsdelsdirektör

Birgitta Thulén
avdelningschef

Sammanfattning

I en skrivelse till stadsdelsnämnden förslår socialdemokraterna och vänsterpartiet att nämnden utarbetar en tydlig strategi för hur Farsta ska kunna konkurrera om utbildad förskolepersonal. Partierna vill också att nämnden ska arbeta med förskolornas organisation för att stärka den pedagogiska ledningen.

Förskolecheferna i Farsta lägger ner mycket tid på rekrytering av medarbetare. De fokuserar målmedvetet på att nå ut till presumtiva arbetssökande, göra seriösa urvalsprocesser och erbjuda välplanerade introduktioner. Avdelningen för förskola och fritid har avtal med olika annonssajter för att nå ut till arbetssökande och samtidigt marknadsföra de kommunala förskolorna i Farsta. Förvaltningen har de senaste månaderna genomfört flera organisatoriska förändringar som på sikt förväntas stärka kvaliteten inom förskolans verksamhet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för förskola och fritid.

Bakgrund

I en skrivelse till stadsdelsnämnden den 19 april 2012 framhåller socialdemokraterna och vänsterpartiet att Farsta är förhållandevis tungarbetat för de pedagogiska verksamheterna. De som arbetar inom förskolan möter många svåra situationer i sin vardag. Detta kräver välutbildad och kompetent personal. Det kräver också en organisation där det pedagogiska lednings- och utvecklingsansvaret är tydligt för alla som arbetar i verksamheten.

Partierna föreslår att förvaltningen utarbetar en tydlig strategi för hur man ska kunna konkurrera om utbildad förskolepersonal. Strategin ska också omfatta hur man arbetar med förskolornas organisation för att stärka den pedagogiska ledningen.

Förvaltningens synpunkter

Fråga: På vilka konkreta sätt arbetar förvaltningen för att kunna konkurrera om den utbildade förskolepersonalen?

Omvärld

Nämnden startade 2011 fjorton nya förskoleavdelningar och under 2012 elva nya förskoleavdelningar. Nya förskolor innebär ett omfattande rekryteringsjobb. Nystarter brukar ofta resultera i att redan anställda medarbetare passar på att byta arbetsplats. Det leder i sin tur till att rekryteringsbehovet flyttas över till etablerade enheter. En ständigt pågående nyrekrytering gör att det systematiska kvalitetsarbetet på flera avdelningar avstannar på grund av nystarter, nya roller och att det tar tid att arbeta samman nya arbetslag.

Förskollärare är en bristvara i Stockholms län och efterfrågan är mycket större än antalet som söker nytt arbete. De senaste åren har det utbildats färre förskollärare än tidigare. Bristen på kompetenta sökande till lediga tjänster leder till att kranskommuner och stadsdelsförvaltningar genom att erbjuda generösa lönelöft rekryterar personal från varandra. På senare tid har det även visat sig bli allt svårare att rekrytera utbildade barnskötare.

Marknadsföringsstöd

Förskolecheferna i Farsta lägger ner mycket tid och fokuserar målmedvetet på att nå ut till presumtiva arbetssökande, att göra en seriös urvalsprocess och att erbjuda en välplanerad introduktion för nyanställda. Enheterna har prövat olika modeller

för att nå ut, exempelvis genom att medverka på en rekryteringsträff i Arbetsförmedlingens regi. Vidare har de testat nya sätt att presentera verksamheterna vid annonsering. Ambitionen är att Farsta ska ha representanter på plats vid olika engagemang där det finns möjlighet att sprida information om förskolorna i Farsta, exempelvis på mässor.

Avdelningen för förskola och fritid har under 2012 haft abonnemangsavtal med Skoljobb Sverige och Skolmarknaden Sverige. Inför 2013 har avtal tecknats med Pedagogjobb och NetJobs för att

- bättre kunna marknadsföra de kommunala förskolorna i Farsta
- nå ut till ett större geografiskt område vid annonsering efter ny personal
- lättare kunna locka presumtiva arbetssökande som egentligen inte aktivt söker nytt arbete, men vars intresse förhoppningsvis kan väckas.

Abonnemangsavtalen med annonssajterna effektiviserar annonseringen efter förskollärare och förskolechefer. Platsannonserna når ut till fler och fungerar samtidigt som marknadsföring av Farstas kommunala förskolor.

Förskolecheferna och deras webbredaktörer har i uppdrag att kontinuerligt uppdatera informationen på Jämför service på stadens hemsida, så att pedagoger som överväger att söka arbetet på en enhet enkelt kan få en aktuell och god bild av verksamheten.

Intern utvärdering

Förvaltningen genomförde 2012 fokusgrupper, i samarbete med Lärarförbundet, med förskollärare från olika enheter. Syftet var att få en bild av hur man bäst lockar nyexaminerade förskollärare att vilja starta sitt nya yrkesliv på en kommunal förskola i Farsta och vilka förutsättningar som krävs för detta.

VFU-studenter

Förskolorna tar emot lärarstudenter på verksamhetsförlag utbildning (VFU). Under 2012 tog förskolorna emot 32 studenter. Studenterna ger pedagogerna ett inflöde av pedagogiska nyheter från lärarutbildningen och förskolorna får stora möjligheter att presentera Farstas kommunala förskolor som tänkbara framtida arbetsgivare. Här finns dock en utvecklingspotential, förskoleenheterna kan bli bättre både på att ta emot VFU-studenter och på att genomföra riktad information och marknadsföring av vad Farsta stadsdelsnämnd som arbetsgivare kan erbjuda studenterna.

Förskollärarytildning

Under 2012 utbildade sig barnskötare till förskollärare parallellt med sitt arbete. Förvaltningens ambition är att uppmåna fler barnskötare att läsa till förskollärare. Målgruppen är dock inte så stor. Högskoleutbildning förutsätter behörighet och att

berörd personal har tillräckligt mycket engagemang för att klara utbildningen parallellt med sitt arbete.

Mentorsutbildning och introduktionsprogram

Förvaltningen har ambition att utbilda minst en mentor i varje förskoleområde som ska ha i uppdrag att vägleda nyanställda förskollärare. Ett introduktionsprogram ska tas fram under 2013. Programmet ska

- uppfylla den reviderade läroplanens krav
- ge mentorer förutsättningar att vägleda nyutbildade förskollärare så att de efter ett års arbete får sin förskollärarlegitimation
- ge mentorerna handledningsstöd
- genom erbjudande om en genuin introduktion marknadsföra Farsta stadsdelsnämnd som en bra arbetsgivare.

Fråga: Hur arbetar förvaltningen med förskolornas organisation för att stärka den pedagogiska ledningen?

Förskolornas organisation stärker den pedagogiska ledningen

Farsta har sex förskoleområden som sinsemellan har helt olika förutsättningar beroende på

- demografi – ett spektrum av boendeområden från äldre villaområden till stora flerfamiljsområden med hyresrätter med stor andel barnfamiljer som bor i andrahand
- mångkultur – andelen barn med annat modersmål än svenska varierar från 25 till 70 procent
- pedagogisk högskoleutbildning – andelen förskollärare varierar mellan 30 och 55 procent.

Förvaltningen genomförde flera organisatoriska förändringar under hösten 2012. Avdelningen för förskola och fritid inrättades den 1 oktober och avdelningens nya chef tillträdde den 15 oktober. Avdelningen kommer fortsättningsvis att ha ledningsgruppsmöten varje vecka och planeringsdagar två till tre gånger per år. Genom att ha fler kontinuerliga möten ges större utrymme för internt erfarenhetsutbyte. En översyn kommer på sikt göras av förskoleorganisationen för att se om den svarar mot verksamhetsområdets uppdrag och mål i nämndens verksamhetsplan för 2013. I den nya organisationen har avdelningschefen direkt ledningsansvar för enheten förskolestöd och har påbörjat en översyn av organisationen för barn i behov av särskilt stöd.

Chefsutbildningar

Förvaltningen arbetar sedan 2007 strategiskt med att successivt höja chefernas kompetens. Enhetscheferna får kontinuerlig påfyllning av kunskap för att förbättra

sitt hälsofrämjande, kommunicerande och resultatbaserade ledarskap. I samverkan med medarbetarna har dialogformen utvecklats på arbetsplatsträffarna, som är grunden för samverkansavtalet.

Kompetensutvecklingsprojektet Verksamhet och hälsa

Tre förskoleområden medverkar i projekt Verksamhet och hälsa. Projektet syftar till att medarbetarna ska ha förståelse, inflytande och eget ansvar för hur de vardagliga arbetssysslorna kopplas till organisationens mål, åtaganden och resultat. Arbetssättet ställer krav på ett kommunikativt coachande ledarskap i kombination med ett utvecklat medarbetarskap. Genom projektet prövar chefer och medarbetare den nya arbetssättsmodellen som skapar lärande i arbetet genom den ständiga dialogen som förs vid planering, genomförande och resultatdialog.

Nätverk

Förskolorna arbetar mycket med nätverk, både internt i förskoleområdet och mellan de olika förskoleområdena. Pedagogerna träffas för ett regelbundet kunskaps- och erfarenhetsutbyte.

Läroplanen – ett levande dokument

Den reviderade läroplanen har implementerats i alla verksamheter. All förskolepersonal har getts en introduktion av förändringarna i läroplanen och de nya krav som ställs på olika funktioner i arbetslagen på förskolan. Den reviderade läroplanen innehåller bland annat fördjupade krav på verksamhetens kunskapsinnehåll och ställer krav på barnens och föräldrarnas möjlighet till inflytande i verksamheten. Vidare ställer den krav på kontinuerlig och systematisk dokumenterad uppföljning, både av de enskilda barnens personliga utveckling och av verksamhetens utveckling. Förskoleledningarna följer upp med personal på olika interna möten och vid utvecklingssamtalen hur genomförandet av den nya läroplanen fortgår. Uppföljning sker även med skriftliga frågeformulär till föräldrar och vid olika.

Handledning

Förskoleledningarna säkrar att alla avdelningar har tillgång till kontinuerlig pedagogisk handledning av en förskollärare som arbetar på enheten och/eller av en pedagogisk utvecklingsledare.

Förskolestöd

Avdelningen för förskola och fritid har en stödenhet med internkonsulter som omfattar resurssamordnare, psykolog, resurspedagog och språkpedagog.

Resurssamordnaren erbjuder:

- Samtalsstöd efter ansökan om förstärkning
- Medel i syfte att personalförstärka pedagogresurserna
- Regelbunden uppföljning av beviljade insatser
- Stöd till förskolechefer kring särskilda insatser

Resurspedagog erbjuder:

- Observation av barngrupp och handledning med möjlighet till deltagande i verksamheten
- Pedagogisk kartläggning och handlingsplaner, tillsammans med pedagogerna.

Språkpedagog erbjuder:

- Språkpedagogisk handledning med möjlighet till deltagande i verksamheten
- Språkutvecklande fortbildning i form av kurser och föreläsningar

Förskolepsykolog erbjuder:

- Psykologisk konsultation i samtalsform
- Krisbearbetande samtal
- Fortbildning kring barn med neuropsykiatriska diagnoser

Stödenhetens samtliga funktioner fick mycket goda omdömen vid den senaste utvärderingen år 2012.

Regelbunden dialog och uppföljning

Avdelningen för förskola och fritid har i samband med verksamhetsplanering 2013 tagit fram ett gemensamt styrdokument "Strategiska frågor" som kommer att ligga till grund för det kontinuerliga uppföljningsarbetet på avdelningen. Avdelningschefen har avstämning med förskolechefer och stabshandläggare varje vecka. I samband med framtagande av verksamhetsberättelse, tertiärrapporter och verksamhetsplan kommer att alla berörda enhetschefer, biträdande chefer och handläggare att gemensamt gå igenom och analysera uppföljningsresultat, diskutera behov av insatser och utvecklingsområden.

Avdelningen för förskola och fritid följer kontinuerligt upp

- förskolekön
- statistiken på barnens närvaro
- barngruppernas storlek
- resultaten av enkäter till barn och föräldrar
- förskoleenheternas utvärderingar av verksamheterna i kvalitetsredovisningar
- resultatredovisningar i tertiärrapporter och verksamhetsberättelse.

Satsning på utbildning

Gemensamma utbildningssatsningar görs för att säkra att alla verksamheter ges möjlighet att anpassa förskolornas pedagogiska verksamhet till ständiga förändringar i omvärlden och säkra en fortsatt god kvalitet. Det senaste året har fokus varit på att utbilda all personal i pedagogisk IT- och mediekompetens. Syftet är utveckla det pedagogiska arbetet och kommunikationen kring det pedagogiska arbetet. Barnen ska möta kompetenta pedagoger som utmanar och stimulerar deras lek och lärande och som är bekanta med modern IT- och medieteknik.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen från socialdemokraterna och vänsterpartiet om att stärka kvaliteten på förskoleverksamheten genom rekrytering.

Bilaga

Skrivelse från (S) och (V) om att stärka kvaliteten på förskoleverksamheten genom rekrytering